

European Securities and
Markets Authority

Κατευθυντήριες γραμμές

Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των γνώσεων και των

Πίνακας περιεχομένων

I. Πεδίο εφαρμογής	3
II. Παραπομπές, συντομογραφίες και ορισμοί	3
III. Σκοπός.....	5
IV. Συμμόρφωση και υποχρεώσεις αναφοράς	6
V. Κατευθυντήριες γραμμές.....	7
V.I Γενικά	7
V.II Κριτήρια για τις γνώσεις και τις ικανότητες του προσωπικού που παρέχει πληροφορίες σχετικά με επενδυτικά προϊόντα, επενδυτικές υπηρεσίες ή παρεπόμενες υπηρεσίες.....	7
V.III Κριτήρια για τις γνώσεις και τις ικανότητες του προσωπικού που παρέχει επενδυτικές συμβουλές	8
V.IV Οργανωτικές απαιτήσεις για την αξιολόγηση, τη διατήρηση και την επικαιροποίηση των γνώσεων και των ικανοτήτων.....	10
V.V Δημοσίευση πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές	11
VI. Παράρτημα I Ενδεικτικά παραδείγματα εφαρμογής ορισμένων πτυχών των κατευθυντήριων γραμμών	

I. Πεδίο εφαρμογής

Ποιος;

1. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αφορούν:
 - α. αρμόδιες αρχές και
 - β. επιχειρήσεις.

Τι;

2. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε σχέση με την παροχή αφενός των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων που απαριθμούνται στο τμήμα Α, και αφετέρου των παρεπόμενων υπηρεσιών που απαριθμούνται στο τμήμα Β του παραρτήματος Ι της δεύτερης οδηγίας για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II).

Πότε;

3. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από τις 3 Ιανουαρίου 2017.

II. Παραπομπές, συντομογραφίες και ορισμοί

Νομοθετικές παραπομπές

<i>AIFMD</i>	Οδηγία 2011/16/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.
<i>Κανονισμός ESMA</i>	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/ΕΚ.
<i>MiFID</i>	Οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

MiFID II

Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (αναδιατύπωση).

Συντομογραφίες

<i>AIFMD</i>	Οδηγία για τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων
<i>AA</i>	Αρμόδια αρχή
<i>ΕΔ</i>	Έγγραφο διαβούλευσης
<i>ΕC</i>	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
<i>ΕΕ</i>	Ευρωπαϊκή Ένωση
<i>ESMA</i>	Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών
<i>MiFID</i>	Οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων

Ορισμοί

4. Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, οι όροι που χρησιμοποιούνται στην οδηγία MiFID II έχουν την ίδια έννοια στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
 - α. Ως «αρμόδια αρχή» (ή «ΑΑ») νοείται η αρχή που ορίζεται βάσει του άρθρου 67 της οδηγίας MiFID II.
5. Ως «επιχειρήσεις» νοούνται οι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 της οδηγίας MiFID II, τα πιστωτικά ιδρύματα (όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 27 της οδηγίας MiFID II όταν παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, καθώς και οι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και τα πιστωτικά ιδρύματα όταν πωλούν ή συμβουλεύουν πελάτες σχετικά με δομημένες καταθέσεις, εταιρείες διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και εξωτερικοί διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΔΟΕΕ) εφόσον παρέχουν την επενδυτική υπηρεσία της διαχείρισης χαρτοφυλακίων επενδύσεων σύμφωνα με εντολές που δίδονται από πελάτες και για κάθε πελάτη χωριστά ή παρεπόμενες υπηρεσίες και μόνο σε σχέση με την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών (αντίστοιχα κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) της οδηγίας για τους ΟΣΕΚΑ και του άρθρου 6 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β) της οδηγίας AIFMD).
6. Ως «προσωπικό» νοούνται τα φυσικά πρόσωπα (συμπεριλαμβανομένων των συνδεδεμένων αντιπροσώπων) που παρέχουν συναφείς υπηρεσίες σε πελάτες για λογαριασμό της επιχείρησης επενδύσεων.

7. Ως «συναφείς υπηρεσίες» νοούνται οι επενδυτικές συμβουλές ή οι πληροφορίες που παρέχονται σε πελάτες σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα, δομημένες καταθέσεις, επενδυτικές υπηρεσίες ή παρεπόμενες υπηρεσίες.
8. Ως «παροχή πληροφοριών» νοείται η απευθείας παροχή πληροφοριών σε πελάτες σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα, δομημένες καταθέσεις, επενδυτικές υπηρεσίες ή παρεπόμενες υπηρεσίες, είτε κατόπιν αιτήματος του πελάτη είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της επιχείρησης επενδύσεων, στο πλαίσιο της παροχής, από το μέλος του προσωπικού προς τον πελάτη, οποιασδήποτε από τις υπηρεσίες και τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στα τμήματα Α και Β του παραρτήματος Ι της MiFID II.
9. Ως «γνώσεις και ικανότητες» νοείται η κατοχή κατάλληλου τίτλου σπουδών και κατάλληλης πείρας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στα άρθρα 24 και 25 της MiFID II για την παροχή των συναφών υπηρεσιών.
10. Ως «κατάλληλος τίτλος σπουδών» νοείται ο τίτλος που αποκτήθηκε μέσω σπουδών ή άλλης εκπαιδευτικής δοκιμασίας ή προγράμματος κατάρτισης που πληροί τα κριτήρια τα οποία ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές.
11. Ως «κατάλληλη πείρα» νοείται η αποδεδειγμένη, βάσει προηγούμενης εργασίας, ικανότητα ενός μέλους του προσωπικού να παρέχει τις συναφείς υπηρεσίες. Η εν λόγω εργασία πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί, σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης, για ελάχιστο χρονικό διάστημα 6 μηνών. Πέραν αυτού του ελάχιστου διαστήματος, η ΑΑ μπορεί να διαφοροποιεί το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την τεκμηρίωση της κατάλληλης πείρας, ανάλογα με τον κατάλληλο τίτλο σπουδών που έχει αποκτήσει το μέλος του προσωπικού καθώς και ανάλογα με τις συναφείς υπηρεσίες που παρέχονται.
12. Ως «επενδυτικά προϊόντα» νοούνται τα χρηματοπιστωτικά μέσα και οι δομημένες καταθέσεις όπως ορίζονται στην οδηγία MiFID II.
13. Ως «υπό εποπτεία» νοείται η παροχή των συναφών υπηρεσιών σε πελάτες υπό την ευθύνη ενός μέλους του προσωπικού που διαθέτει και κατάλληλο τίτλο σπουδών και κατάλληλη πείρα. Το μέλος του προσωπικού μπορεί να εργάζεται υπό εποπτεία για μέγιστο διάστημα 4 ετών, εκτός εάν ορίζεται μικρότερο διάστημα από την ΑΑ.

III. Σκοπός

14. Σκοπός αυτών των κατευθυντήριων γραμμών είναι ο προσδιορισμός των κριτηρίων για την αξιολόγηση των γνώσεων και των ικανοτήτων που απαιτούνται βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 1 της οδηγίας MiFID II, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 9 της ίδιας οδηγίας.
15. Η ESMA αναμένει ότι οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα προωθήσουν την ευρύτερη σύγκλιση όσον αφορά τις γνώσεις και τις ικανότητες του προσωπικού

που παρέχει επενδυτικές συμβουλές ή πληροφορίες σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα, δομημένες καταθέσεις, επενδυτικές υπηρεσίες ή παρεπόμενες υπηρεσίες σε πελάτες, και ότι οι αρμόδιες αρχές θα αξιολογήσουν την επάρκεια της συμμόρφωσης με τις εν λόγω απαιτήσεις. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θέτουν σημαντικά πρότυπα για να συνδράμουν τις επιχειρήσεις στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους να ενεργούν προς το βέλτιστο συμφέρον των πελατών τους, καθώς και για να συνδράμουν τις ΑΑ στην ορθή αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο οι επιχειρήσεις εκπληρώνουν τις εν λόγω υποχρεώσεις.

16. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν ελάχιστα πρότυπα για την αξιολόγηση των γνώσεων και των ικανοτήτων του προσωπικού που παρέχει συναφείς υπηρεσίες. Κατά συνέπεια, οι ΑΑ μπορούν να απαιτούν υψηλότερα επίπεδα γνώσεων και ικανοτήτων για το προσωπικό που παρέχει συμβουλές και/ή για το προσωπικό που παρέχει πληροφορίες.
17. Στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, η ESMA προσβλέπει σε αντίστοιχη ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών. Το παράρτημα I περιλαμβάνει διάφορα ενδεικτικά παραδείγματα για τον τρόπο με τον οποίο μια επιχείρηση επενδύσεων μπορεί να εφαρμόσει τις κατευθυντήριες γραμμές. Τα εν λόγω παραδείγματα δεν αποτελούν μέρος των κατευθυντήριων γραμμών αλλά αντιθέτως έχουν ως στόχο να συνδράμουν τις επιχειρήσεις στον προσδιορισμό πρακτικών παραδειγμάτων όσον αφορά τον τρόπο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών.

IV. Συμμόρφωση και υποχρεώσεις αναφοράς

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

18. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού ESMA και απαιτούνται βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 9 της οδηγίας MiFID II. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού ESMA, οι αρμόδιες αρχές και οι συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές.
19. Οι αρμόδιες αρχές τις οποίες αφορούν οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να συμμορφώνονται ενσωματώνοντάς τες στις εποπτικές πρακτικές τους, ακόμη και όταν συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται πρωτίστως σε συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές.

Απαιτήσεις αναφοράς

20. Οι αρμόδιες αρχές τις οποίες αφορούν οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές οφείλουν να κοινοποιούν στην ESMA αν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις κατευθυντήριες γραμμές, αναφέροντας τους λόγους της ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσής τους από την ESMA, στη διεύθυνση KCguidelines1886@esma.europa.eu Ελλείψει απάντησης εντός της προθεσμίας αυτής, θα θεωρείται ότι οι αρμόδιες αρχές δεν συμμορφώνονται. Υπόδειγμα για τις κοινοποιήσεις διατίθεται στον δικτυακό τόπο της ESMA.
21. Οι επιχειρήσεις τις οποίες αφορούν οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν απαιτείται να αναφέρουν στην ESMA αν συμμορφώνονται με αυτές.

V. Κατευθυντήριες γραμμές

V.I Γενικά

22. Το επίπεδο και το βάθος των γνώσεων και των ικανοτήτων τις οποίες θα πρέπει να διαθέτουν τα άτομα που παρέχουν επενδυτικές συμβουλές θα πρέπει να είναι υψηλότερων προδιαγραφών σε σύγκριση με τα άτομα που παρέχουν μόνο πληροφορίες για επενδυτικά προϊόντα και υπηρεσίες.
23. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό που παρέχει συναφείς υπηρεσίες διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες ώστε να ανταποκρίνεται στις σχετικές κανονιστικές και νομικές απαιτήσεις και στα πρότυπα επαγγελματικής δεοντολογίας.
24. Οι επιχειρήσεις διασφαλίζουν ότι το προσωπικό γνωρίζει, κατανοεί και εφαρμόζει τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες της επιχείρησης που είναι σχεδιασμένες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την οδηγία MiFID II. Προκειμένου να εξασφαλίζουν την αναλογική εφαρμογή των απαιτήσεων για τις γνώσεις και τις ικανότητες, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό διαθέτει το απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του, με γνώμονα το πεδίο εφαρμογής και τη βαθμίδα των παρεχόμενων συναφών υπηρεσιών.
25. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να αξιολογεί και να ελέγχει τη συμμόρφωση με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Ο έλεγχος αυτός θα πρέπει να περιλαμβάνεται στην έκθεση προς το διοικητικό όργανο σχετικά με την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα του συνολικού ελεγκτικού περιβάλλοντος για επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες.

V.II Κριτήρια για τις γνώσεις και τις ικανότητες του προσωπικού που παρέχει πληροφορίες σχετικά με επενδυτικά προϊόντα, επενδυτικές υπηρεσίες ή παρεπόμενες υπηρεσίες

26. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό που παρέχει πληροφορίες σχετικά με επενδυτικά προϊόντα, επενδυτικές υπηρεσίες ή παρεπόμενες υπηρεσίες που διατίθενται μέσω της επιχείρησης κατέχει τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες για:

α. να κατανοεί τα βασικά χαρακτηριστικά, το επίπεδο κινδύνου και τα στοιχεία των επενδυτικών προϊόντων που διατίθενται μέσω της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν γενικών φορολογικών επιπτώσεων και δαπανών που βαρύνουν τον πελάτη στο πλαίσιο των συναλλαγών. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να επιδεικνύεται κατά την παροχή πληροφοριών σχετικά με προϊόντα που χαρακτηρίζονται από υψηλότερο βαθμό περιπλοκότητας·

β. να κατανοεί το συνολικό ποσό του κόστους και των χρεώσεων που βαρύνουν τον πελάτη κατά την εκτέλεση συναλλαγών σε ένα επενδυτικό προϊόν ή κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών ή παρεπόμενων υπηρεσιών·

γ. να κατανοεί τα χαρακτηριστικά και το πεδίο των επενδυτικών υπηρεσιών ή των παρεπόμενων υπηρεσιών·

δ. να κατανοεί πώς λειτουργούν οι χρηματοπιστωτικές αγορές και πώς επηρεάζουν την αξία και τη διαμόρφωση των τιμών των επενδυτικών προϊόντων σχετικά με τα οποία παρέχει πληροφορίες σε πελάτες·

ε. να κατανοεί τον αντίκτυπο των οικονομικών στοιχείων και των εθνικών/περιφερειακών/παγκόσμιων γεγονότων στις αγορές και στην αξία των επενδυτικών προϊόντων σχετικά με τα οποία παρέχει πληροφορίες·

στ. να κατανοεί τη διαφορά μεταξύ των προηγούμενων επιδόσεων και των σεναρίων μελλοντικών επιδόσεων, καθώς και τα όρια της ανάλυσης προβλέψεων·

ζ. να κατανοεί ζητήματα σχετικά με την κατάχρηση της αγοράς και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες·

η. να αξιολογεί δεδομένα που συνδέονται με τα επενδυτικά προϊόντα σχετικά με τα οποία παρέχει πληροφορίες σε πελάτες, όπως έγγραφα βασικών πληροφοριών για τους επενδυτές, ενημερωτικά δελτία, οικονομικές καταστάσεις ή χρηματοοικονομικά δεδομένα·

θ. να κατανοεί τις ειδικές δομές της αγοράς για τα επενδυτικά προϊόντα για τα οποία παρέχει πληροφορίες σε πελάτες και, κατά περίπτωση, για τους τύπους διαπραγμάτευσής τους ή για την ύπαρξη τυχόν δευτερογενών αγορών·

ι. να διαθέτει βασικές γνώσεις όσον αφορά τις αρχές αποτίμησης για το είδος των επενδυτικών προϊόντων σχετικά με τα οποία παρέχονται οι πληροφορίες.

V.III Κριτήρια για τις γνώσεις και τις ικανότητες του προσωπικού που παρέχει επενδυτικές συμβουλές

18. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό που παρέχει επενδυτικές συμβουλές διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες για:

α. να κατανοεί τα βασικά χαρακτηριστικά, το επίπεδο κινδύνου και τα στοιχεία των προσφερόμενων ή προτεινόμενων επενδυτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων τυχών γενικών φορολογικών επιπτώσεων που βαρύνουν τον πελάτη στο πλαίσιο των συναλλαγών. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να επιδεικνύεται κατά την παροχή συμβουλών σχετικά με προϊόντα που χαρακτηρίζονται από υψηλότερο βαθμό περιπλοκότητας·

β. να έχει επίγνωση του συνολικού κόστους και των χρεώσεων που βαρύνουν τον πελάτη σε σχέση με το είδος του επενδυτικού προϊόντος που προσφέρεται ή προτείνεται, καθώς και του κόστους που σχετίζεται με την παροχή συμβουλών και οποιωνδήποτε άλλων παρεχομένων σχετικών υπηρεσιών·

γ. να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι επιχειρήσεις όσον αφορά τις απαιτήσεις καταλληλότητας, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για ορισμένες πτυχές των απαιτήσεων καταλληλότητας που προβλέπονται στη MiFID¹·

δ. να κατανοεί τους λόγους για τους οποίους το είδος του επενδυτικού προϊόντος που παρέχεται από την επιχείρηση μπορεί να μην είναι κατάλληλο για τον πελάτη, έχοντας προηγουμένως αξιολογήσει τις συναφείς πληροφορίες που έχουν δοθεί από τον πελάτη σε σχέση με πιθανές μεταβολές που ενδέχεται να έχουν προκύψει μετά τη συλλογή των εν λόγω πληροφοριών·

ε. να κατανοεί πώς λειτουργούν οι χρηματοπιστωτικές αγορές και πώς επηρεάζουν την αξία και τη διαμόρφωση των τιμών των επενδυτικών προϊόντων που προσφέρονται ή προτείνονται σε πελάτες·

στ. να κατανοεί τον αντίκτυπο των οικονομικών στοιχείων και των εθνικών/περιφερειακών/παγκόσμιων γεγονότων στις αγορές και στην αξία των επενδυτικών προϊόντων που προσφέρονται ή προτείνονται σε πελάτες·

ζ. να κατανοεί τη διαφορά μεταξύ των προηγούμενων επιδόσεων και των σεναρίων μελλοντικών επιδόσεων, καθώς και τα όρια της ανάλυσης προβλέψεων·

η. να κατανοεί ζητήματα σχετικά με την κατάχρηση της αγοράς και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες·

θ. να αξιολογεί δεδομένα που συνδέονται με το είδος των επενδυτικών προϊόντων που προσφέρονται ή προτείνονται σε πελάτες, όπως έγγραφα βασικών πληροφοριών για τους επενδυτές, ενημερωτικά δελτία, οικονομικές καταστάσεις, ή χρηματοοικονομικά δεδομένα·

¹ <http://www.esma.europa.eu/system/files/2012-387.pdf>

ι. να κατανοεί τις ειδικές δομές της αγοράς για το είδος των επενδυτικών προϊόντων που προσφέρονται ή προτείνονται σε πελάτες και, κατά περίπτωση, για τους τόπους διαπραγμάτευσής τους ή για την ύπαρξη τυχόν δευτερογενών αγορών·

ια. να διαθέτει βασικές γνώσεις όσον αφορά τις αρχές αποτίμησης για το είδος των επενδυτικών προϊόντων που προσφέρονται ή προτείνονται σε πελάτες·

ιβ. να κατανοεί τις βασικές έννοιες της διαχείρισης χαρτοφυλακίου, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας κατανόησης των επιπτώσεων της διαφοροποίησης όσον αφορά μεμονωμένες εναλλακτικές επενδυτικές δυνατότητες.

V.IV Οργανωτικές απαιτήσεις για την αξιολόγηση, τη διατήρηση και την επικαιροποίηση των γνώσεων και των ικανοτήτων

19. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να καθορίζουν τις αρμοδιότητες του προσωπικού και να διασφαλίζουν, κατά περίπτωση, ανάλογα με τις υπηρεσίες τις οποίες παρέχει η επιχείρηση και σύμφωνα με την εσωτερική της οργάνωση, ότι στην περιγραφή των αρμοδιοτήτων γίνεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ της λειτουργίας παροχής συμβουλών και της λειτουργίας παροχής πληροφοριών.

20. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει:

α. να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό που παρέχει συναφείς υπηρεσίες σε πελάτες αξιολογείται μέσω της επιτυχούς ολοκλήρωσης των κατάλληλων σπουδών και της απόκτησης κατάλληλης πείρας στην παροχή συναφών υπηρεσιών σε πελάτες·

β. να διενεργούν εσωτερική ή εξωτερική επανεξέταση, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, των αναγκών του προσωπικού για εξέλιξη και απόκτηση πείρας, να αξιολογούν τις κανονιστικές εξελίξεις και να προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες για τη συμμόρφωση με τις εν λόγω απαιτήσεις. Με την επανεξέταση αυτή θα πρέπει επίσης να διασφαλίζεται ότι το προσωπικό διαθέτει κατάλληλο τίτλο σπουδών και διατηρεί και επικαιροποιεί τις γνώσεις και τις ικανότητές του μέσω της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης ή εκπαίδευσης σχετικής με τον κατάλληλο τίτλο σπουδών καθώς και μέσω της ειδικής κατάρτισης που απαιτείται πριν από την προσφορά οποιουδήποτε νέου επενδυτικού προϊόντος από την επιχείρηση·

γ. να μεριμνούν για την υποβολή προς την ΑΑ τους, κατόπιν αιτήματος, των αρχείων που αφορούν τις γνώσεις και τις ικανότητες του προσωπικού που παρέχει συναφείς υπηρεσίες σε πελάτες. Τα αρχεία αυτά περιέχουν πληροφορίες που επιτρέπουν στην ΑΑ να αξιολογεί και να ελέγχει τη συμμόρφωση με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές·

δ. να διασφαλίζουν ότι σε περίπτωση που ένα μέλος του προσωπικού δεν έχει αποκτήσει τις απαιτούμενες γνώσεις και ικανότητες για την παροχή των συναφών υπηρεσιών, το εν λόγω μέλος του προσωπικού δεν θα παρέχει τις συναφείς υπηρεσίες. Ωστόσο, σε περίπτωση που το εν λόγω μέλος του προσωπικού δεν έχει αποκτήσει τον κατάλληλο τίτλο σπουδών ή την κατάλληλη πείρα για την παροχή των

συναφών υπηρεσιών, ή κανένα από τα δύο, το εν λόγω μέλος του προσωπικού επιτρέπεται να παρέχει τις συναφείς υπηρεσίες μόνο υπό καθεστώς εποπτείας. Το επίπεδο και η έκταση της εποπτείας θα πρέπει να ανταποκρίνονται στο αντίστοιχο επίπεδο του τίτλου σπουδών και της πείρας του μέλους του προσωπικού που τελεί υπό εποπτεία και θα μπορούσε να περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, εποπτεία κατά τη διάρκεια συναντήσεων με πελάτες καθώς και στο πλαίσιο άλλων μορφών επικοινωνίας, όπως τηλεφωνικές κλήσεις και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου·

ε. να διασφαλίζουν, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο στοιχείο δ), ότι το μέλος του προσωπικού που εποπτεύει ένα άλλο μέλος του προσωπικού διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες που προβλέπονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθώς και τις αναγκαίες δεξιότητες και πόρους προκειμένου να ενεργεί ως αρμόδιος επόπτης·

στ. να διασφαλίζουν ότι η εποπτεία που διενεργείται είναι προσαρμοσμένη στις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν από το συγκεκριμένο μέλος του προσωπικού και καλύπτει τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με τις εν λόγω υπηρεσίες·

ζ. να διασφαλίζουν ότι ο επόπτης αναλαμβάνει την ευθύνη για την παροχή των συναφών υπηρεσιών όταν το μέλος του προσωπικού που τελεί υπό εποπτεία παρέχει συναφείς υπηρεσίες σε πελάτη, ως εάν ο επόπτης να παρείχε ο ίδιος τις συναφείς υπηρεσίες στον πελάτη, συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης για τη σύνταξη της έκθεσης καταλληλότητας στις περιπτώσεις που παρέχονται συμβουλές·

η. να διασφαλίζουν ότι το μέλος του προσωπικού που δεν έχει αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις ή ικανότητες για την παροχή των συναφών υπηρεσιών, δεν θα έχει τη δυνατότητα να παρέχει υπό εποπτεία τις εν λόγω συναφείς υπηρεσίες για διάστημα μεγαλύτερο των 4 ετών (ή για μικρότερο διάστημα εάν απαιτείται από την ΑΑ).

V. VΔημοσίευση πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές

21. Σε περίπτωση που η ΑΑ ή άλλοι εθνικοί φορείς που έχουν οριστεί από το κράτος μέλος δεν δημοσιεύσουν κατάλογο των συγκεκριμένων κατάλληλων τίτλων σπουδών που πληρούν τα κριτήρια των κατευθυντήριων γραμμών, η ΑΑ πρέπει να δημοσιεύσει τα κριτήρια που ορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθώς και τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει ένας τίτλος σπουδών προκειμένου να συμμορφώνεται με τα εν λόγω κριτήρια.

22. Οι ΑΑ θα πρέπει επίσης να δημοσιεύουν: i) πληροφορίες σχετικά με το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την απόκτηση κατάλληλης πείρας· ii) πληροφορίες σχετικά με το μέγιστο χρονικό διάστημα κατά το οποίο ένα μέλος του προσωπικού χωρίς κατάλληλο τίτλο σπουδών ή κατάλληλη πείρα επιτρέπεται να εργάζεται υπό εποπτεία· και iii) πληροφορίες σχετικά με το αν η επανεξέταση του κατάλληλου τίτλου σπουδών του μέλους του προσωπικού θα πρέπει να διενεργείται από την ίδια την επιχείρηση ή από εξωτερικό φορέα.

23. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 21 και 22 δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΑΑ.

VI. Παράρτημα I

Ενδεικτικά παραδείγματα εφαρμογής ορισμένων πτυχών των κατευθυντήριων γραμμών

Παραδείγματα που αφορούν το πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών

Στα παραδείγματα που ακολουθούν παρουσιάζονται περιπτώσεις μελών του προσωπικού που δεν εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών:

- υπάλληλοι που απλώς υποδεικνύουν στους πελάτες πού μπορούν να βρουν πληροφορίες·
- υπάλληλοι που διανέμουν έντυπα και φυλλάδια σε πελάτες χωρίς να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενό τους ούτε τυχόν περαιτέρω επενδυτικές υπηρεσίες στους εν λόγω πελάτες·
- υπάλληλοι που απλώς διαβιβάζουν πληροφορίες όπως το έγγραφο βασικών πληροφοριών για τους επενδυτές, κατόπιν αιτήματος του πελάτη, χωρίς να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες για το περιεχόμενό του ή τυχόν περαιτέρω επενδυτικές υπηρεσίες στους εν λόγω πελάτες· και
- υπάλληλοι που εκτελούν καθήκοντα υποστήριξης (back-office) και δεν έχουν άμεση επαφή με τους πελάτες.

Παραδείγματα που αφορούν το πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών

Όσον αφορά τον διαχωρισμό μεταξύ του προσωπικού που παρέχει πληροφορίες και του προσωπικού που παρέχει επενδυτικές συμβουλές, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να ληφθούν υπόψη οι Ερωτήσεις & Απαντήσεις που έχει εκδώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών².

Γενικό παράδειγμα που αφορά την ενότητα V.I:

Η επιχείρηση παρέχει στο προσωπικό υποχρεωτική κατάρτιση σε τακτική βάση όσον αφορά τους κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς της MiFID, καθώς και τις οργανωτικές απαιτήσεις.

² http://www.esma.europa.eu/system/files/10_293.pdf

Γενικό παράδειγμα που αφορά την ενότητα V.I:

Η επιχείρηση θεσπίζει κώδικα δεοντολογίας στον οποίον ορίζονται τα απαιτούμενα πρότυπα επαγγελματικής συμπεριφοράς και διαγωγής για την ενδεδειγμένη παροχή συναφών υπηρεσιών, και εξασφαλίζει τη γραπτή επιβεβαίωση εκ μέρους του προσωπικού όσον αφορά την ανάγνωση, την κατανόηση και την τήρηση του εν λόγω κώδικα.

Παραδείγματα που αφορούν τις ενότητες V.I, V.II και V.III:

Η επιχείρηση παρέχει στο προσωπικό υποχρεωτική κατάρτιση σε τακτική βάση όσον αφορά τα στοιχεία και τα χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένων των δυνητικών κινδύνων, των προϊόντων που προσφέρονται από την επιχείρηση. Τούτο περιλαμβάνει κατάρτιση για τα νέα προϊόντα που προσφέρονται από την επιχείρηση.

Η επιχείρηση διασφαλίζει ότι το προσωπικό έχει επίγνωση των καταστάσεων που οδηγούν σε συγκρούσεις συμφερόντων και του τρόπου εφαρμογής των κανόνων για τη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων.

Η επιχείρηση διασφαλίζει ότι το προσωπικό έχει επίγνωση των καταστάσεων στις οποίες μια επιχείρηση επιτρέπεται να καταβάλει ή να λάβει μια αντιπαροχή και των σχετικών νομικών απαιτήσεων που διέπουν τις αντιπαροχές.

Παραδείγματα που αφορούν τις ενότητες V.III και V.IV:

Η επιχείρηση παρακολουθεί τακτικά τα τεστ καταλληλότητας που διενεργεί το προσωπικό προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον το μέλος του προσωπικού έχει εξετάσει όλες τις πτυχές των απαιτήσεων καταλληλότητας σε σχέση με τα ειδικά χαρακτηριστικά του επενδυτικού προϊόντος.

Η επιχείρηση ελέγχει τακτικά ότι το σχετικό προσωπικό που παρέχει συμβουλές επιδεικνύει:

- την ικανότητα να θέτει στον πελάτη τις κατάλληλες ερωτήσεις προκειμένου να κατανοήσει τους επενδυτικούς στόχους, την οικονομική κατάσταση και τις γνώσεις και την πείρα του πελάτη·
- την ικανότητα να εξηγεί τους κινδύνους και τις αποδόσεις ενός συγκεκριμένου προϊόντος ή μιας στρατηγικής στον πελάτη·
- την ικανότητα να συγκρίνει επιλεγμένα προϊόντα ως προς τους όρους και τους κινδύνους αυτών, και να επιλέγει το προϊόν που ανταποκρίνεται καλύτερα στο προφίλ του πελάτη.

Παραδείγματα που αφορούν την ενότητα V.IV:

Η επιχείρηση καταγράφει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες του προσωπικού και αξιολογεί τις επιδόσεις του σε σχέση με τα βασικά κριτήρια που καθορίζονται στην περιγραφή των αρμοδιοτήτων.

Οι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών δημοσιοποιούν, κατά τρόπο συνεπή και κατανοητό για τους πελάτες, τα κριτήρια με βάση τα οποία ελέγχουν αν το προσωπικό τους συμμορφώνεται με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.

Απαιτείται η συνεχής ή διαρκής επαγγελματική εξέλιξη του προσωπικού για τη διατήρηση της καταλληλότητας τίτλου σπουδών. Στο πλαίσιο της εν λόγω διαρκούς αξιολόγησης θα παρέχεται επικαιροποιημένο υλικό και θα εξετάζονται οι γνώσεις του προσωπικού όσον αφορά, επί παραδείγματι, τις αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο, τα νέα προϊόντα και τις νέες υπηρεσίες που διατίθενται στην αγορά. Η εν λόγω διαρκής αξιολόγηση:

- μπορεί να περιλαμβάνει κατάρτιση με τη μορφή μαθημάτων, σεμιναρίων, ανεξάρτητων σπουδών ή προγραμμάτων μάθησης· και
- περιλαμβάνει ερωτήσεις επαλήθευσης που να τεκμηριώνουν ότι το προσωπικό διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες.

Οι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών επιβεβαιώνουν την καταλληλότητα της διαρκούς αξιολόγησης για το προσωπικό που παρέχει συναφείς υπηρεσίες.